

๒.๓ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

๑) ผลการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑.๑) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

- ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ตามบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชนโดยยึดโครงสร้างตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐ และอาศัยความร่วมมือของชุมชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในทุกปีการศึกษา รวมทั้งพัฒนาครูผู้สอนให้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

- ส่งเสริมให้สถานศึกษา มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ให้สถานศึกษาพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญารายบุคคลทั้ง ๘ ด้าน

- จัดให้มีการอบรมพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และปรับแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะในทุกรายวิชา เป็นการเรียนการสอนในแผนกวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลาย สนองต่อความสนใจของผู้เรียน

- มีการเรียนการสอนในหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตร up-skill re-skill เพื่อพัฒนาผู้เรียนและกลุ่มเป้าหมายให้มีทักษะที่สูงขึ้น

- แนะนำการศึกษาต่อเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สายอาชีพ ผู้ปกครองและความต้องการของสถานประกอบการ ตลาดแรงงานเน้นผู้เรียนเรียนจบ มีอาชีพ มีรายได้

- มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน โดยการบริหารหลักสูตรระดับรายวิชา โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพิ่มเติมหลักสูตรตามที่โครงสร้างหลักสูตรกำหนด โดยพัฒนาสาขาวิชา หรือเพิ่มสาขางาน หรือเพิ่มรายวิชาตามความต้องการของสถานประกอบการชุมชน ท้องถิ่น

- มีการจัดทำแผนการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้จริงเสมือนการทำงานในสถานประกอบการ

๑.๒) การจัดให้มีระบบแนะแนวผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

- บูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยโรงเรียนได้สอดแทรกเนื้อหาสาระเข้าไปในกระบวนการจัดการเรียน การสอนในห้องเรียน การอบรมปลูกฝัง ให้นักเรียนได้ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็น ตลอดจนจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือ โครงการต่างๆ ภายนอกห้องเรียน ที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ

- พัฒนาศักยภาพที่จำเป็นแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีทักษะที่จำเป็นต่อการแนะแนวการเรียน เช่น ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ทำหน้าที่ Coach ที่ดี เทคนิคในการ Coach ทักษะการสื่อสาร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน โดยมีผู้เข้าร่วมการพัฒนา

- ดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่างรอบด้าน ๓ ขอบข่าย ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม รวมทั้งการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็น เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ได้ส่งแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างจริงจัง และปรับประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว โฮมรูม และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนในเขตพื้นที่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ประเมินความเสี่ยงของนักเรียน เพื่อให้ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทันที่ที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย และมีความสุข

๑.๓) การส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill

- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ อุทิศตน ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาติและท้องถิ่น เสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองและมีศีลธรรมที่เข้มแข็ง รวมถึงการมีจิตอาสา โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิต

- ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ของสถานศึกษาในสังกัด ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) ด้านการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสื่อสาร

- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ อุทิศตน ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาติและท้องถิ่น เสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองและมีศีลธรรมที่เข้มแข็ง รวมถึงการมีจิตอาสา โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิต

- สถานศึกษามีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แบบ STEM Education มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill โดยการวิเคราะห์ผู้เรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน โดยใช้การบูรณาการความรู้ระหว่าง ๔ สาขาวิชา ซึ่งได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ นำเอาแกนหลักของสาขาวิชามาดูรวมกันเป็นการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นไปที่ทักษะหรือการปฏิบัติจริง

- มีการส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกรายวิชา จนได้ตัวแทนนักเรียน นักศึกษาไปแข่งขันทักษะสเต็มทั้งในระดับสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัด และระดับภาค ตลอดจนใช้ในชีวิตประจำวันและทักษะที่จำเป็น เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

- จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (Steam Education) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๑.๔) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รับการส่งต่อจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากโรงเรียน และประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลประจำอำเภอ และประจำจังหวัด เพื่อรับการส่งต่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องเข้าสู่กระบวนการรักษาอย่างเป็นระบบ

- สร้างกลุ่มไลน์ระหว่างนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และนักจิตวิทยาคลินิกโรงพยาบาล พยาบาลจิตเวช เพื่อใช้ในการติดต่อสอบถามข้อมูล และการส่งต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- ประสานความร่วมมือร่วมกับภาคีเครือข่าย บ้านพักเด็กและครอบครัว สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช คลินิกจิตเวช รพ.มหาสารคามนครศรีธรรมราช เพื่อติดต่อประสานงาน ในการส่งต่อ และดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เด็กได้รับการคุ้มครองอย่างปลอดภัย

- ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้งานการคัดกรองนักเรียน ด้วยระบบ school health hero เน้นย้ำและมอบนโยบายการคัดกรองสุขภาพจิตนักเรียนด้วย School Health HERO ซึ่งกำหนดทบทวนแนวทางการใช้งานระบบ School Health HERO ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยร่วมกันกับศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๑ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ภายใต้โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ โรงเรียนสุขใจปลอดภัยโรคซึมเศร้า

- ส่งเสริม สนับสนุน สร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง รอบด้าน สร้างทัศนคติที่ดี และสร้างความตระหนักในเรื่องการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนที่ถูกต้องอย่างรอบด้าน มีทักษะในการสื่อสารเชิงบวกกับเพื่อนเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและส่งผลดีต่อสุขภาพของ เด็กและเยาวชน

- ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนในสังกัดเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียน โดยการประชาสัมพันธ์แจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนดำเนินการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนและมีการติดตามประเมินผลโครงการเป็นระยะๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดประเมินสุขภาพจิตนักเรียนผ่านระบบ School Health Hero ปีการศึกษาละ ๒ ครั้ง มีการสอดแทรกทักษะการดำเนินชีวิต การป้องกันภัยใกล้ตัวให้กับนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเผชิญหน้าเพื่อเอาตัวรอดในสถานการณ์ฉุกเฉิน

๒) ปัญหาอุปสรรค

- ระบบไม่เสถียร
- ครูผู้ดูแลระบบ School Health Hero (Admin โรงเรียน) มีการปรับเปลี่ยนโยกย้ายเป็นประจำ ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง
- ระบบมีความยุ่งยากในการสมัครใช้งาน
- ครูบางรายขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ STEM Education
- ขาดแนวทางที่ชัดเจนในการนำนโยบายจัดทำระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) ขยับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
- ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเกี่ยวกับการแนะแนวการจัดการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียนโดยตรง
- การนิเทศการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย นิเทศแบบลงพื้นที่โรงเรียนได้ไม่ครบทุกโรงเรียน
- จำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุขไม่เพียงพอ ส่งผลให้การส่งต่อนักเรียนเข้ารับบริการในการรักษาค่อนข้างใช้ระยะเวลานาน
- ผู้ปกครองไม่ยินยอมให้เข้ารับการรักษา จึงส่งผลให้นักเรียนบางรายไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง
- ปัจจุบันมีระบบการคัดกรองหลายระบบ และซ้ำซ้อน ทำให้คุณครูต้องทำงานซ้ำซ้อน

๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรมีการจัดอบรมการใช้ระบบ School Health Hero ให้กับโรงเรียนในสังกัด จากทาง สพฐ. เพื่อทำความเข้าใจให้กับครูผู้ใช้งานระบบ
- ควรมีการพัฒนาระบบทุกระบบให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน
- ควรสร้างความรู้และความตระหนักแก่ผู้บริหารและครูในการจัดทำแนวทางการนำระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) สู่อุปกรณ์

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- มีการจัดตั้งคลินิกเติมฟัน ปั่นสุข ในการคัดกรองดูแลนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต และส่งตามกระบวนการหากไม่สามารถช่วยเหลือเบื้องต้นได้